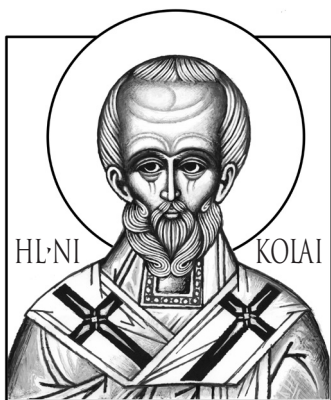

SOMMERKALENDER

8. juli

Pilegrimsreise til

hl. Sunniva på Selja

Hver sørger for reisen selv og innkvartering kan ordnes gjennom den lokale turistinformasjonen.

12. juli

De hl. apostlene

Peter og Paulus

*Petrovdan på
klosteret i Hurdal*

Liturgi kl. 10
og påfølgende program.

1. august

Hl. Serafim av Sarov
på klosteret i Hurdal

Liturgi kl 10
og påfølgende program.

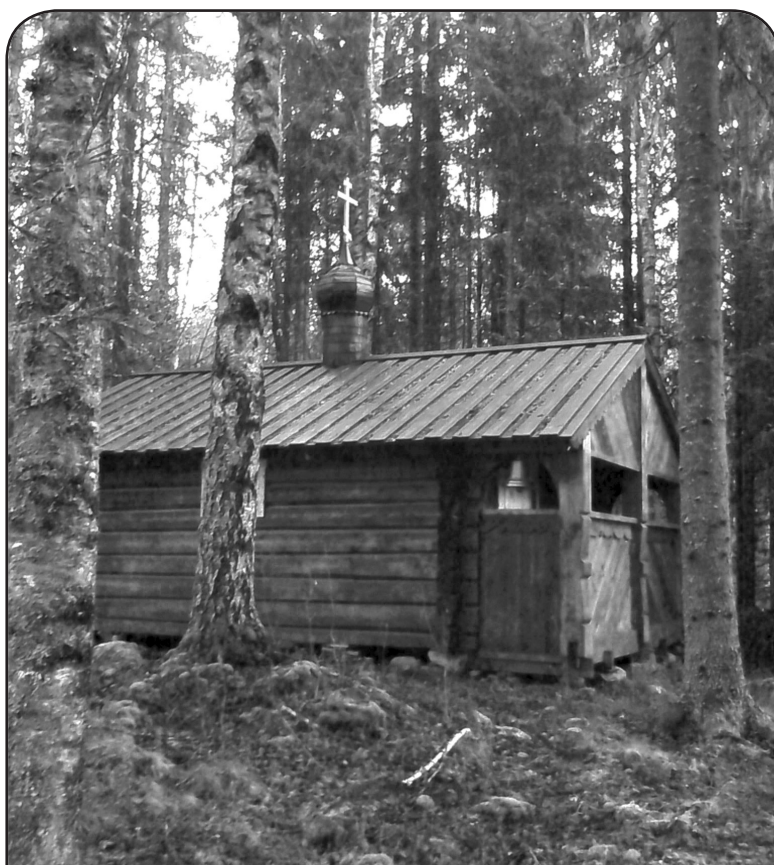

30. og 31. august

Feiringer
i Neiden og Sevettjärvi

Nº2
2014

HELLIGE NIKOLAI MENIGHETS BLAD

Hellige Serafim kapellet på hellige Trifon skita i Hurdal

TROPAR i 4. tone for HL. SERAFIM AV SAROV (1759-1833):

*Fra din ungdom elsket du Kristus, o salige, og brant av ønsket
om å tjene Ham alene, og uavlatelig kjempet du ivrig i ødemarken
for å erverve deg Kristi kjærlighet i hjertets ydmykhet,
og viste deg som utvalgt av Guds moder. Derfor roper vi til deg:
Redd oss med dine bønner, fromme fader Serafim.*

KONDAK i 2. tone:

*Verdens skjønnhet og bedrag forsaket du, o fromme,
og tok bolig i det øde Sarov, hvor du levde lik en engel og
viste mange veien til frelse. Derfor har Kristus forherliget deg,
fader Serafim, og skjenket deg helbredelsesnes og undrenes gave.
Og derfor roper vi til deg: fryd deg, fromme fader Serafim!*

DEN ORTODOKSE KIRKE I NORGE ♦ HELLIGE NIKOLAI MENIGHET ♦ ORG. NR. 971 278 315
Erkebiskop Job, eksark for Konstantinopels patriark
Архиепископия православных русских Церквей в Западной Европе
Det skandinaviske prostiet

*Hellige Nikolai kirke Tvetenveien 13, 0661 Oslo ♦ <http://www.ortodoks.com>
 postgironr.: 0532 1267426 ♦ IBAN: NO91 bankkontonr.: 2050.03.19357 SWIFT: DNBANOKK
 Forstander: Arkimandritt Johannes ♦ mob.: 472 71 396 ♦ e-post-adresse: fader.johannes@ortodoks.org*

ADRESSER & TELEFONNUMMER	GUDSTJENESTER
hierodiakon: fader Serafim, mob. 934 39 016 kor/ kantor: Foreløpig ledig Menighetsråd: f. Johannes (formann), f. Serafim, Igor Rybak, Toska Struksnes, Torstein Theodor Tollefsen, Thor Stange, Thomas Såheim. Revisjonskommisjonen: Inger-Johanne Nilssen, Radinka Nikolovska og Zaid Kaleab. Medlemsavgift (frivillig): kr.500,- Hellige Trifon Skita; mob.: 472 71 396 Hl. Trifon forlag og Tidsskriftene «Tabor» og «Ortodoks Røst», www.ortodoks.org KIRKEFORENINGER OG MENIGHETER: *St. Georg i Neiden St. Georgs ortodokse kapell i Neiden starost: Oiva Jarva *Maria Bebudelse i Bergen Gudstjenestested: St. Sunniva på Florida. Starost: Sturla Olsen, tlf.: 56 33 09 05 Leser: Ronald Eugene Worley konto: 5233.05.01006 hjemmeside: www.ortodoksibergen.no *Kristi Forklarelse i Rogaland Starost: Ionel Nicu Radu , ionel_radu@ortodoksstavanger.no / konto: 3265.11.10407 Hl. Martyr Elisabets kapell hjemmeside: http://ortodoksstavanger.no/ *Kristi Frembærrelse i Tempelet i Bodo Lonni Lepp, e-post: lonnilep@online.no Martinus Hauglid: e-post: martinus.hauglid@gmail.com *Johnsegarden i Sogn og Fjordane Inger Johanne Enger, 6977 Bygstad Leser: Asbjørn Olav Flåm, tlf. 57 71 69 00 e-post: kboklade@online.no Hl. apost. Johannes Teologens kapell Gravplass: Helgøya kirkegård Det Ortodokse Kirkeakademiet i Oslo: fader Johannes mob.: 472 71 396 NKR representant: Torstein T Tollefsen NTSF representant: f. Johannes Forum for Ortodoks Kirkesang: Stig Simeon Frøyshov «De myrrabærende kvinners» forening: Kontakt: Janette Khoury kontonr.: 2050 29 66945 Ikonmaler: Ove N Svele, tlf. 22 63 06 09 e-post: og-svele@online.no Nikolaifondet: gironr. 0540 0752704 *Hl. Nikolai-kapellet på Majorstuen: Kontakt: f. Johannes Menighetsbladet: Redaktør f. Johannes Teknisk/lay-out medarbeider: Ove N. Svele	I BYGGETIDEN FOR DEN NYE KIRKEN PÅ TEISEN ✠ FORRETTET VI NÅ GUDSTJENESTENE I GAMLEKIRKEN ✠ ST. NIKOLAI-KAPELLET PÅ MAJORSTUA, KRYPTEN I MAJORSTUA KIRKE, KIRKEVEIEN 84. DEN GUDDOMMELIGE LITURGI ▶ søndager kl.11:00 i sommerferien og andre ukedager kl.10:00 (<i>andre gudstjenester se i listen</i>) Liturgi på norsk 1. og 3. sønd. i mnd. / kirkeslavisk og norsk 2. og 4. sønd. i mnd. <i>Gudstjenestene er åpne for alle, men kun ortodokse troende kan ta del i Nattverden.</i> <i>Husk fasten og forberedelsesbønnene!</i> <i>Skal du ta del i Nattverden, må du komme i god tid til kirken.</i> 1. juni sønd. kl. 11:00 Liturgi. 1. økumeniske konsil i Nikea 325 7. juni lørd. kl. 10:00 Liturgi i Stavanger (Bispekapellet) 7. juni lørd. kl. 17:30 Parastos for de døde. (Общая Панихида) 8. juni sønd. kl. 11:00 LITURGI MED KNEFALLSBØNNENE. PINSEDAGEN. Пятдесятница, день св. Троицы 9. juni mand. kl. 11:00 LITURGI PÅ KLOSTERET I HURDAL. 2. PINSEDAG. День св. Духа 14. juni lørd. kl. 10:00 Liturgi i Bergen. (Florida) 15. juni sønd. kl. 11:00 Liturgi. Alle hellige. 22. juni sønd. kl. 10:00 Liturgi. 29. juni sønd. kl. 10:00 Liturgi. 6. juli sønd. kl. 10:00 Liturgi. 8. juli tirsd. kl. 10:00 Liturgi på Selja. Hl. Sunniva. 12. juli lørd. kl. 10:00 LITURGI PÅ KLOSTERET I HURDAL. APOSTLENE PETER OG PAULUS. Св. ап. Петра и Павла 13. juli sønd. kl. 10:00 Liturgi. 20. juli sønd. kl. 10:00 Liturgi. 27. juli sønd. kl. 10:00 Liturgi. 1. aug. fred. kl. 10:00 LITURGI PÅ KLOSTERET I HURDAL. HL. SERAFIM AV SAROV Св. Серафим Саровский 3. aug. sønd. kl. 10:00 Liturgi. 10. aug. sønd. kl. 10:00 Liturgi. 17. aug. sønd. kl. 10:00 Liturgi. 19. aug. tirsd. kl. 11:00 LITURGI I SANDNES DALEVEIEN 3: KRISTI FORKLARELSE. Преображение 24. aug. sønd. kl. 11:00 Liturgi. 28. aug. torsd. kl. 10:00 LITURGI. GUDS MODERS HENSOVNELSE. Успение пресв. Богородицы 30. aug. lørd. Gudstjenester i Neiden 31. aug. sønd. og Sevettijärvi EN ORTODOKS KRISTEN kan ta del i nattverden kun i en ortodoks kirke, og bør faste på onsdag og fredag, be sine bønner morgen og kveld fra bønneboken, tenne oljelampe eller vokslys og røkelse (på søndager og helligdager) foran ikonene, lese dagens tekst fra Bibelen og ta del i kirkens gudstjenester så ofte som mulig. Воскресенье — это день Господень, приходите в церковь! SØNDAG ER HERRENS DAG, GÅ I KIRKEN!

BRØDSBRYTELSEN

Brødsbrytelsen er Kirkens sentrale handling.

* * *

I Nattverden bryter Jesus brødet og deler det ut. (Matt 26:26) Han skjenker vinen og rekker den til oss. Det er ikke tilstrekkelig å si at Jesus ofrer seg. Han ofrer seg som brødet som er brutt i stykker og som vinen som utgytes. Han gir sitt sønderbrutte legeme og sitt utgydte blod. Guds Lam er slaktoffer for verdens liv og frelse.

Herre Jesus, forén meg med deg i ditt offer. Skap av mitt liv et drikkoffer i dine hender, båret frem for Gud og frem for menneskene. Utgyt meg i din kalk som utgydt vin. Gjør meg til det istykkerbrudte brødet i dine hender, brutt i stykker av dine hender, delt ut av dem. Jeg godtar å være brutt i stykker av deg. Utslett mine synder, hele mitt jeg, i ditt blod, så jeg kan dø for å fødes i deg, i dine brødre. Siden jeg er et lem på ditt legeme, Herre, så

bring meg som et offer til Gud – gi meg til de andre sammen med ditt eget legeme og ditt eget blod.

Det er først da Mesteren bryter brødet i Emmaus at disiplenes øyne åpnes, så de kjenner Ham igjen (Luk 24:31). Jesu nærvær og brødsbrytelsen kan ikke adskilles. Jesus er der brødet brytes. Evangeliet gjør ikke rede for hva denne handlingen i Emmaus betydde. Var det en fornyelse av Nattverdens mysterium eller bare en kjærlig handling fra Jesu side? Men hva det istykkerbrudte brød enn måtte bety – om det dreier seg om Kristi legemes og blods mysterium, meddelt menneskene, om det gjelder hjelp som ytes sultende mennesker eller bare det livsfellesskap som måltidet i seg selv symboliserer – det er dog tegnet som gjør at disiplene gjenkjenner Jesus.

Et tegn som selv i sin ubestemmelighet, dog er et dypt betydningsfullt tegn. For der brødet brytes i Jesu Ånd, gir Han seg selv og sitt nærvær til kjenne.

Jesus er "det levende brød som er kommet ned fra himmelen" (Joh 6:33). Evangeliet kaller Ham også "Livets brød" (Joh 6:35). Det ligger mer i det siste uttrykket enn i det første. At et brød er "levende", betyr at det har en spesiell egenskap, knyttet til dette brødet. "Livets brød" uttrykker derimot at denne egenskapen lar seg meddele. Livets Brød er et næringsmiddel som skjenker og frembringer liv.

*En Munk fra Østkirken
"Jesus – enkle betraktninger
om frelseren"
overs. av
Bjørn Basilios Roksand*

TANKENE VÅRE FORMER LIVENE VÅRE MUNKEN TADEJ AV VITOVNICAS LIV OG LÆRE

*Sammenfattet av St Herman av Alaska Broderskapet
oversettelse av Cecilie Nielsen*

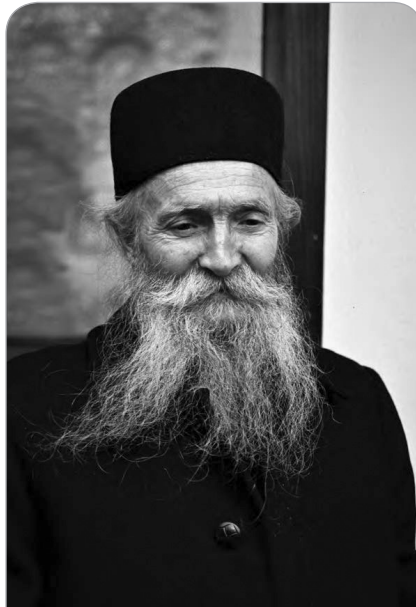
KAPITTEL 7 OM BØNN

1. Herren er overalt. Han bor i hjertene våre. Derfor ber Han oss om å elske av hele hjertet og gjøre alt uten motvilje (jfr. Matt. 22:37). Når vi søker Herren av hjertet, er Han her! Han er vårt opphav. Våre kjødlige foreldre vil ha oppmerksomheten vår; de ønsker at vi skal gjengjelde den kjærligheten de gir oss. Men hva er det som skjer? Vi påfører dem ofte sorg. Så når vi søker Gud må vi gjøre det av hele hjertet. Når vi går inn for å legge hjertet i alt vi gjør, da ber vi oppriktige, varme bønner, og vi har kjærlighet til foreldrene og naboene våre, og Herren er med oss.

Hver oppgave vi fullfører er også en bønn. Tankene våre dreier seg rundt jobben, og vi utfører den fra hjertet, og når vi gjør det, betyr det at vi gjør det for Gud.¹ Vi tar feil hvis vi tror vi gjør det for noen andre.

Bønn fra hjertet er oppriktig bønn. Be alltid til Herren fra hjertet ditt. Herren krever ikke noe filosofisk av oss. Vi burde be av hjertet, som til vår Far: "Herre, hjelp hver sjel, og glem heller ikke meg. Hjelp alle å finne fred og med å elske Deg, akkurat slik englene elsker Deg. Gi oss styrke også til å elske Deg som Din Helligste Moder og Dine hellige engler elsker Deg. Gi meg også styrke til å elske Deg grenseløst!"

¹ Denne undervisningen var for ortodokse kristne, som levde et liv i ansvarlighet for Gud. F. Tadej snakket om et arbeide som gleder Gud.

2. Sannheten er at når vi mennesker ber, leser vi bønneregelen vår uten å delta med hele vårt vesen. Vi mimer bønneregelen. Vi er distré og det betyr selvfølgelig at vi ikke ber i ånd og sannhet (jfr. Johannes 4:24). Vi ber bare med kroppen og uttaler ordene med leppene, mens vi selv er et annet sted. Oppmerksomheten vår er festet på noe annet, ikke på bønnens ord. Det er derfor Kirkefedrene sier at våkenhet og oppmerksomhet alltid kommer før bønn. Når vi ber mens vi er uoppmerksomme, da ber vi ikke i ånd og sannhet, eller i tankene våre. Men om vi er vare på hva vi søker i bønn, konsentrerer vi oss om ordene vi uttaler og om det vi ber om.

Når vi ber om hjelp fra noen vi vet kan hjelpe oss, vender vi oss trengende til ham og med hele oss, trygler ham, "Vær så snill og gjør dette for meg. Jeg vet du kan gjøre

det." Det betyr at vi er overbevist om at han kan hjelpe oss, og som følge av det ber vi om hjelp. Men vi er ofte uoppmerksomme i bønn, mekaniske, og vi tar det for å være bønn, når hjertet og hodet vårt faktisk er fraværende. Tankene er fraværende, eller kanskje vi overveier et eller annet gjøremål og tankene våre er oppslukt av det, eller kanskje vi dveler over en fornærmelse... Hodet er fokusert på mange ting utenom bønn. Det er derfor Herren har sagt at Gud er ånd og at når vi ber, må vi be i ånd og sannhet. Det betyr at ånden vår må være tilstede når vi ber.

3. Herren er Den Eneste som bærer byrdene og oppgavene våre, alle svakhetene og bekymringene, både de fysiske og de åndelige. Han kan bære alt, for Han er Allmektig. Vi må gi alle svakhetene våre og vår nestes svakheter til Ham gjennom bønn. Bønn er til for det. Vi må bli ett med Herren og vi må ikke bekymre oss for morgendagen, for Han sier, For hver dag har nok med sin plage (jfr. Matt. 6:34). Dette viser oss at vi ikke skal bekymre oss for i morgen. Men vi gjør jo det likevel: vi bekymrer oss ikke bare for i morgen men for enda lenger frem i tid, og dette forårsaker mye stress. Vi er rasjonelle skapninger, skapt for en dag av gangen med stress. Og ennå så piner vi oss selv enda mer enn det, og så lider vi. Vi adlyder ikke Herren når Han formaner oss om ikke å engste oss for mat og drikke og det som hører verden

til. Vi knuger kropp og sjel. Mat og drikke tynger ned kroppen når vi eter og drikker mer enn vi trenger. Kroppen må jobbe hardt for å forbrenne all maten, og så blir den nedtyngt. Og hvis vi også knuger oss selv med tanker fordobler vi stresset og lidelsene. Det er derfor vi alltid må be.

Gud trenger ikke bønnene våre – men vi gjør det. Når vi ber til Gud snakker vi faktisk med Ham som vi snakker med hverandre. Gud er vår Far. Ingen slektning eller venn her på jorda forstår oss og elsker oss som Herren gjør. Hans kjærlighet kan ikke fanges med ord; ingen kan forstå eller forestille seg den. Vi er for små til å skjønne dybdene av Guds kjærlighet. Nåden Hans er ubeskrivelige. Han gir av seg selv uten innvendinger, og vi kan ikke en gang prøve å forstå dette!

4. Tårene renner når tankene våre konsentrerer seg om bønn eller når spesielle ord vi kommer over rører hjertene våre, for eksempel i Liturgien. Vi gråter når vi hører på liturgien, vesper eller matutin, og ordene er som om de er knyttet til tankene våre. Kirkefedrene sier at alle kan finne ord som berører hjertene deres når de ber, enten det er i Salmene eller i en bok som løfter opp og gir næring til sjelen.

Når våre sjelsevner er skjerpet, kan vi se svakhetene våre tydelig, og forstå at vi har syndet mye mot rettferdighet, sannhet og kjærlighet. Så lar Gud et rensende regn komme over oss for å vaske oss, det vil si, Han sender oss tårer. Derfor sier Kirkefedrene at når et spesielt ord berører oss på den måten, burde vi holde fast på det ordet så lenge som mulig. Vi må ikke la oppmerksomheten gå seg vill.

Ikke alle er så konsentrerte i liturgien at de feller tårer. De som ikke har verdens bryderier og som lever i Nåden kan gråte når som helst, hvor som helst. Ikke rart, fordi tankene deres og alle sjelsevnene deres er konsentrerte. Det mennesket er mildt og ydmykt og alltid klar til å felle tårer. Mens jeg for eksempel, som ikke er noen av disse tingene, trenger en smekk over hodet for å felle noen tårer, enten av smerte eller ydmykelse – fordi noen har ydmyket meg med et slag på kinnet. Slik blir jeg oppløst i tårer, men det er gagner meg ikke, skjønner du. Men tårer som kommer fra et ydmykt hjerte – de er frelsende. Men tårer av sinne og stahet eller som kommer av at noen har fornærmet oss, gagner oss ikke i det hele tatt. Slike tårer skader oss bare.

5. Vi finner ikke frelse på noen annen måte enn at sinnet vårt transformerer, at det blir endret fra det det var. Sinnet må guddommeliggjøres ved hjelp av Guds Nåde. Det blir løst fra sansenes slaveri og helliget. Når sinnet vet at Gud er i oss og vi er i Ham, er det helligede sinnet forenet med Gud. Han er overalt, og vi er som fisk i vann når vi er i Gud. Ånden vår dør i det vi forlater Ham.

6. En må forberede seg til nattverden, til å bli en kropp og sjel med Herren, for vi er Hans barn, ikke bare i ånd, men også i kropp. Herren ble menneske i kjødet og tok på seg alle menneskelige plager, lidelser og besvær. Han er Den Eneste som kan bære denne byrden. Han ønsker at vi holder oss nær Ham med hele vårt hjerte, følelser og vesen.

7. Samvittigheten vår plager oss med en gang vi bryter Guds bud.

Den lar oss ikke være. Så vi må søke Herren i bønn om at Han lærer oss å klamre oss til Ham med hjerte og sjel. Veldig ofte glemmer vi at vi bare er midlertidige besøkende i dette livet og derfor må vi holde fast på bønnen til enhver tid. Bønn tiltrekker krefter fra Livets Kilde, fra Herren, som vokter over, beskytter og gi næring til alle skapninger.

8. Bare Gud vet bønnnivået som en enkeltperson har nådd, for hvis det var mulig å se mengden av Nåde som andre har, ville noen mennesker bli triste (fordi de ennå ikke har nådd det samme nivået). Det virker ødeleggende for dem som lever i adskillelse og stillhet å studere andres ansikter og å inngå samtaler med dem. Det er som et regn av hagl som treffer frukt på trærne og slår dem ned på bakken. Uansett hvor kort eller av hvilken grunn de møter andre mennesker, hindrer det modningen av åndelige frukter som har blomstret i stillhet og uforstyrrelighet. Akkurat som frosten svir av blomsterknopper som har grodd ut på våren, akkurat slik svir møter med mennesker av tankenes frukt som har begynt å gro ut åndelige egenskaper.

9. Svært få mennesker kommer seg til sans og samling, veldig få forstår seg på livet. Vi ber kun med leppene, og vi skynder oss gjennom bønnene for å "bli ferdig med det" så fort som mulig, og så mister vi freden. Faste og bønn er det vi trenger for at sjelen skal bli forskjønnet og å bringe den tilbake til den opprinnelige tilstanden. Vi må arbeide, med Guds hjelp, for å tilnære oss de samme egenskapene som vår Frelser Kristus har. Vi vet at Han var mild, ydmyk og god, og vi må prøve å imitere Ham. Men selvfølgelig har

ikke vi styrken til å greie det alene; derfor må vi be Herren om hjelp. En lypære kan ikke gi lys uten elektrisitet, og vi kan heller ikke leve uten Gud; som Han Selv sa, Uten Meg kan dere ikke gjøre noe (Joh.15:5).

10. De lærte meg hvordan jeg skulle be Jesus-bønnen (ved Miljko-vo-klosteret). Jeg ba hele tiden, og det skjedde ofte at jeg pratet med noen samtidig som jeg hørte ordene i Jesus-bønnen helt av seg selv i hjertet mitt. Jeg kjente en ubeskrivelig glede, og ingenting kunne gjøre meg sint. Det var ikke rom for tanker om verdens ting i hjertet mitt fordi jeg var totalt omgitt av Nåde. La oss huske på den tilstanden Guds Hellige Moder var i. Hun levde i Guds Ånds Nåde hele livet.

Jeg har alltid vært glad i musikk, helt fra jeg var liten. Men når jeg var i denne Nådens tilstand og prøvde å gjenkalle en melodi, kom den aldri til meg. Bønnen strømmer stille og gledesfullt inni meg, og jeg klarte ikke huske noen som helst melodi. Men så snart oppmerksomheten rettes mot det som tilhører verden, så ebber gløden av.

11. Når vi ser en viss gjenstand ønsker vi ofte at vi eide den, men når vi endelig gjør det, mister vi fort interessen for den. Så lengter vi raskt etter en annen gjenstand, og sånn fortsetter det. Vi er ekstremt flyktige. Det er derfor Herren kom for å leve blant oss mennesker, for å samle oss sammen, forene oss sånn at vi kan være én flokk under Hyrden. Alt er lett når Han omfavner oss. Men nå er tankene våre blåst utover det hele. De fokuserer ikke på det vi driver med. Bønn er det eneste botemiddelet for dette. Hver eneste oppgave krever konsentrasjon, spesielt bønn.

Kirkefedrene snakker om indre bønn, Jesus-bønnen. Det fins mange veiledninger for hvordan man tar i bruk Jesus-bønnen og hvordan man lar sinnet festes nede i hjertet, men det trengs en erfaren åndelig veileder for å lære Jesus-bønnen på riktig måte.

12. Bønn må benyttes til en hver tid. Ved en hver stund må hjertet fylles med bønn. Kirkefedrene sier at akkurat som det minste støvkorntet forstyrrer synet vårt, så forhindrer det minste bryderiet oss fra å be. Ren bønn krever et bekymringsløst liv.

13. Guds Hellige Moder har vist seg for mange og snakket med mange mennesker i nyere tid. Hun har sagt at hun ber til sin Sønn for oss, men at det ikke fins botferdighet blant oss. Hun har formant mange av oss ved flere anledninger om å omvende oss, fordi tiden akselerer og kristne har vanskelige dager i møte. Hun forteller oss at vi må omvende oss for at vi ikke skal dele samme skjebne som de som har falt bort fra Gud.

Kirkefedrene sier at jorda tilbød hulen som Frelseren ble født i, og menneskeheten ga Ham den Helligste Guds Moder.² Derfor kunne Herren komme ned til oss og bli menneske for å frelse oss. Han tok på seg vår natur for å kunne forvandle og fornye den. Og alle som er i Herren Jesus Kristus er en ny skapning, nye mennesker.

Livet på jorda er for kort, så kort at vi ikke en gang kan forestille oss det. Men mye har blitt forberedt for oss for dette korte tidsforløpet. Det er gitt oss for at vi alltid kan vende oss til Herren fra hjertets dyp. Han

² Se vesper for Kristi Fødsel, 4. stikir i Festminea.

er Den Ene som kan forvandle og gjenopplive sjelen. Kristne er veldig heldige som har Guds Hellige Moder til å gå i forbønn for dem foran Guds trone.

Du ser også at hvis vi i dette livet ber foreldrene våre om noe, får vi det – om vi er lydige, selvfølgelig. Guds Hellige Moder ber til sin Sønn uten opphør.

14. Herren er ikke lei av å høre klagenes våre hele tiden. Han er lei av syndene våre, av at vi ikke vender oss til Ham for å få hjelp. Han ønsker at vi påkaller Ham hele tiden, at vi øser ut hjertene våre til Ham. Bønn bør ikke være noe vi sier og så glemmer. Du står foran et ikon, gjengir bønnene dine og går tilbake til det du drev med. Det er ikke bønn.

15. Sterk tro i et menneskehjerte både krever og skaper bønn, og et bønneliv som har vart mange år skaper kjærlighet. Målet med livet er hjertets renselse til den grad at det kan synge av glede. Slik leder hjertets bønn til glede i hjertet. Ingenting er vanskelig for en gledesfylt person, for han har kjærlighet.

16. Kirkefedrene har skrevet mye om indre bønn og hvordan en kontrollerer tanken og hjertet. De har sagt at vi må ta på oss å utføre hvert eneste gjøremål, hvert arbeid, fra hjertet, fordi følelsene kommer fra hjertet, ikke fra hodet. Vi tenker med hodet, men når alt annet utgår fra hjertet, er det en konsentrasjon av alle tankens krefter i hjertet. Når vi ber må vi gjøre det fra hjertet, for Gud er hjertets Herre. Han er midtpunktet i livet til hver eneste skapning. Han er den bevegelige livskraften og vi burde ikke se etter Ham noe annet sted. Han er

her, Han venter på at vi skal ta Ham imot og sette vår lit til Ham.

17. En ung bosnisk mann pleide å komme til meg. Han bodde i verden og ba Jesus-bønnen. Denne unge mannen hadde en venn som var gift, hadde barn og jobb. Denne vennen var ikke spesielt gudfryktig på den tiden, men han var en god mann. En dag nevnte den unge mannen Jesus-bønnen for kamerate sin. "Kanskje du burde prøve Jesus-bønnen," sa han. "Jeg kan lære deg den." Så han gjorde det og ga ham en bønnesnor.³ På veldig kort tid mottok vennen denne Nådegaven, og som resultat ble både han og familien hans forvandlet. Den første unge mannen hadde praktisert Jesus-bønnen i lang tid enda han ikke hadde fått den Nådegaven.

Etter en stund kom den andre mannen til meg og sa, "Fader, det er akkurat som om jeg har blitt opplyst av en spesiell type glede og fred som jeg ikke kan beskrive. I hjertet mitt hører jeg hele tiden, "Herre Jesus Kristus, Guds Sønn, forbarme Deg over meg, en synder." Jeg vet hvordan det var før, hva slags tanker jeg hadde, men nå fins det ikke noe sånt inni meg lenger. Jeg pleide å ha lystfylte tanker om det motsatte kjønn;

³ Bønnesnor: En løkke med knuter brukt til å be "Jesus-bønnen" eller andre lignende korte bøtter.

jeg pleide å bli sint uten grunn, men nå – jeg klarer ikke forklare hvordan – jeg klarer bare ikke å bli sint. Jeg fatter ikke hva som har skjedd med meg. Nå er det ingen onde tanker, selv ikke når jeg prøver... Den eneste følelsen jeg har nå er glede – en ubeskrivelig glede har overtatt meg fullstendig." Jeg sa til ham at han hadde fått den Nådegaven og at han kom til å få beholde den så lenge han kunne holde tankene borte fra verdens bekymringer. Hvis det skjedde (f.eks. at han ble opptatt av verdens bekymringer), sa jeg at han kom til å slutte å høre Jesus-bønnens ord i hjertet sitt, og da ville gleden og freden gradvis forsvinne. Da ville han igjen bli overlesset med de knugende tankene som verdens hersker skaper. Jeg fortalte han at om han ønsket å beholde dette, måtte han be til Gud uten opphold for å stenge for de tankene som kommer fra demonene og på den måten bevare glede og freden han følte.

18. En bør be som fr. Johannes av Kronstadt gjorde: han leste bønnene med oppmerksomhet og når han kjente at han ble varm i hjertet etter et visst ord, ble sjelen hans fylt med glede og fred og han fortsatte å be med den følelsen.

Vi bør si ordene i bønnene med visshet om at Herren ser oss og at Han lytter til oss. Når noe berører oss mens vi ber, bør vi holde fast ved det og bevare den følelsen.

19. Vi er kalt til å be, våke, og gjøre godt, men hvis vi ikke arbeider for å bli som Kristus, da er alt forgjeves.

20. For å ha et åndsliv trenger vi et våkent hjerte. Et slikt hjerte brenner alltid av kjærlighet. Når tiden med krigføring kommer blir vi overvel-

det av alle mulige tanker og bekymringer. Det er da vi må vende oss til Herren i hjertene og være stille. Hvis vi ikke klarer å legge den plagssomme tanken bak oss umiddelbart må vi forholde oss stille. Vi bør ikke tenke på noe. Det er ikke vår oppgave å tenke. Herren vet hva vi tåler og ikke tåler. Så når vi er stille og sinnet vårt er stille, må vi gi det noe å gjøre så det ikke begynner å drive rundt. Vi må be. La hodet be fra hjertet. Så blir vi gradvis vant til bønn og bønn blir en vane, akkurat som hvilken som helst oppgave vi lærer å utføre. Be på denne måten, uten ord, og når Herren ser innsatsen vår, når Han ser at vi søker Ham og ønsker å være sammen med Ham i all evighet, da gir Han oss styrke, og så vil hjertet holde seg i uavbrutt bønn. Da gjør vi arbeidet vårt mens vi lytter til bønnene inni oss.

21. Vi vet at Herren ble menneske, og vi kjenner Han som et menneske. Han kom nær oss, ikke bare i ånd, men også i kjød, for vi er Hans familie. Derfor må vi prøve å komme nær Ham i hjertet. Når vi tenker ofte på noen, begynner vi å elske den personen. Skjønner du? Det er umulig å elske noen med mindre vi gir den personen oppmerksomhet i lengre tid og tenker på han.

La oss tenke på Herren på samme måten, hele tiden. Vi blir varme, og om tankene konsentrerer seg om et punkt og konsentrasjonen er kraftig, da vokser flammen i hjertet seg sterkere og sterkere, og så styrer hjertet oss. Etter det ser vi at omgivelsene forandrer seg – folks tanker forandrer seg – på grunn av freden vi utstråler. Vi oppdager at tankene til menneskene rundt oss forandrer seg! Menneskene forandrer seg! De har det bra i vårt nærvær. Kanskje

de har vært i krig med oss før, men nå enser de at vi utstråler fred. Hva angår oss, så gjengir ikke vi lenger "ett øye for ett øye," men heller gode og snille tanker. Vi er ikke lenger i krig med dem; vi har brutt krigføringen. Det vi ønsker er fred. Når to parter kriger må den ene gi seg for fredens skyld. Vi er den parten. Herren har tross alt formant oss til å elske fiendene våre.

22. Når du ber, må du være oppmerksom på ordene i bønnen du leser. Det er der oppmerksomheten din må ligge. Hodet kan forestille seg alt mulig. Vi kan finne på alle mulige slags tanker. I en sånn tilstand tror vi at vi får en visjon og er helt sikre på at den er sann. Vi må ikke gjøre det. Hodet er veldig distré. Kirkefedrene sier at det er kun fire ting vi må tenke på i bønn. Vi må ikke akkurat tenke på dem men ha dem i tankene. Det er døden, Dommens dag, himmel og helvete.

Alle bør huske på sin egen død og bære den i tankene gjennom hele livet, eller i det minste være klar over at dette livet er veldig, veldig kort. Livet passerer veldig fort og plutselig kommer alderdommen. Er du ikke enig i at det er som om andre verdenskrig var i går, når det egentlig er førti år siden. Førti år er nesten et halvt menneskeliv! Så vi må vite at det å være vår på livets knapphet er å være vår på døden. Det er det vi bør tenke på.

Vi må svare for det livet vi har levd. Vi kommer til å svare for hvordan vi brukte kraften som ble gitt oss. Denne kraften er guddommelig energi og guddommelig styrke... Vi må svare for hvordan vi har hjulpet til i dette livet. Har vi hjulpet til med å spre fred og harmoni i universet, eller har vi medvirker til kaoset?

Derfor må vi arbeide for å gjøre tankene perfekte.

Døden, Dommens dag, himmel og helvete. Vi må huske disse tingene. Hva gjelder oppmerksomheten vår må den fokuseres på ordene i bønnen.

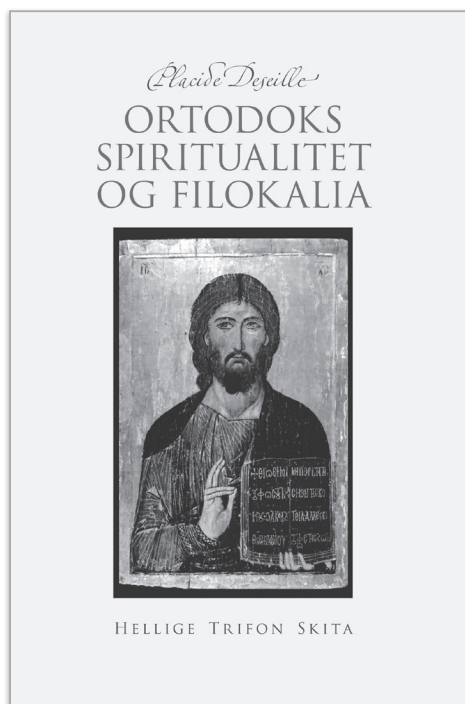
Herren viser seg for oss bare når behovet er veldig stort. Vi er for svake for å kunne gjenkjenne et syn fra den andre verden og vi har ikke slik dømmeevne. Dette er farlig for sjelen vår. Kirkefedrene har ofte bedt om aldri å få åpenbaringer. Når sjelen ikke har evnen til å finne trøst noe sted i verden da kommer Herren selv for å trøste. Dette skjer kun når det er ekstremt nødvendig.

23. SPØRSMÅL: Fader, jeg prøver å få sinnet mitt til å gå ned i hjertet ved å kontrollere pusten min, som Kirkefedrene sier en skal, men det føles som om det ikke er plass i hjer-

tet mitt. Jeg kan føle et svakt trykk og litt ubehag. Hva må jeg gjøre?

SVAR: Det er fordi sinnet ditt ikke har gått ned i hjertet i det hele tatt, men at du har skapt dine egne tanker. Dette er farlig og sjansen er der for at du blir syk av det. Det skjer noen ganger med studenter også, når blodårene i hjernen er under mye stress. Ikke prøv på dette uten en erfaren åndelig veileder som kan forklare hvordan du gjøre dette. Det er vanskelig å finne slike veiledere i vår tid. Det du derimot kan forstå er at hver oppgave du utfører gjør du for Gud. Når du har innsett og godtatt det, trenger du ikke lenger tenke på å lede sinnet ned i hjertet ditt.

Da tenker du at sinnet ditt er i hjertet, selv om det fortsatt er der det var før, i hodet. Mange har blitt sinnssyke av misbruk av Jesusbønnen. ■

NY BOK
fra Hl. Trifon Skita

F. PLACIDE
DESEILLE

ORTODOKS
SPIRITUALITET
OG FILOKALIA

Overs fra fransk
av Jon Wetlesen

340 sider kr. 300,-

bestilles via e-mail:

fader.johannes@
ortodoks.org

eller sms til mob.:

472 71 396

ET INTERVJU MED JON WETLESEN

Jon Wetlesen er medlem av hl. Nikolai ortodokse menighet. Han er professor emeritus i filosofi ved Universitet i Oslo. Han har særlig arbeidet med etikk, herunder dyrevern. Han ble i 1976 dr. philos med en avhandling om Spinozas etikk. Var medlem av Buddhistforbundet i 30 år. For åtte år siden gikk han inn i Den ortodokse kir-

ke (HL. Nikolai menighet). Han har skrevet flere bøker, bl.a. *Selverkjennelse og frigjøring – et buddhistisk perspektiv*, og oversatt Mester Eckharts *Å bli den du er* (Verdens hellige skrifter). Wetlesen har nå oversatt og kommentert boken *Ortodoks spiritualitet og Filokalia*, som er utgitt av Hellige Trifon Skita i Hurdal.

Filokalia er boken som dveler ved stillhetens betydning i det kristne livet. De gamle, åndelige veiledernes tanker går som en skyttel gjennom den ortodokse troendes liv. Det handler om å være oppmerksom på det levende nærvær i hvert øyeblikk. Er man det, da slipper Gud til.

Den åndelige tradisjon i den ortodokse kirke omtales gjerne som "hesykhia", som betyr "stillhet", og da først og fremst "indre stillhet". Selv om overleveringen av den hesykhastiske tradisjonen primært er personlig og muntlig, er det stadig blitt laget nye tekster med stor dybde og høy kvalitet. Det finnes flere tekstsamlinger, hvorav den viktigste er *Filokalia*. *Filokalia* ble først samlet på 1700-tallet av munken Paisij Velitshkovskij som en samling av gamle tekster.

På norsk har f. Johannes utgitt, på St. Olav forlag, et utdrag av *Filokalia* i 1993.

DET LEVENDE ØYEBLIKK

Av Olav Egil Aune
i avisen Vårt Land 28. april.

– Hvis vi forholder oss til stillheten, er det ikke mye å være uenige om,

sier Jon Wetlesen, som nettopp har oversatt *Ortodoks spiritualitet og Filokalia*.

– Den som nevner ordet spiritualitet, har sannsynligvis også støtt på *Filokalia*, boken – eller bøkene – som handler om hvordan den åndelige veg praktiseres i den ortodokse tradisjon. Bøker om å være oppmerksom på nærværets fylde og mottakelig for dets iboende kjærlighet. Det dreier seg også om å være oppmerksom på egne blokkeringer, for å gi slipp på dem. I all korthet slik.

Det er lett å bli "forelsket" i *Filokalia*. Den forteller oss om noe vi langt inne i oss kjenner er "rett", en nøkkel til noe vi har glemt, enn si glemt – noe frigjørende. *Ortodoks spiritualitet og Filokalia* er skrevet av en praktiker og kjenner, arki-mandritt Placide Deseille, som tar oss med inn i de ortodokse mestrenes bønnetradisjon og klargjør den. Han belegger teksten med et skjønnsomt utvalg av tekster som bringer oss i nær kontakt med *Filokalia*.

Ber i sannhet.

– Mange av oss har "smakebiter" av *Filokalia* (det finnes mange *best of*-utgaver) i bokhylla, vi lar oss inspirere – og så går vi på grunn, vi får det liksom ikke til. Noe bremses.

– Så, Jon Wetlesen – hva er det som skiller den østlige spiritualiteten fra den vestlige, vår tradisjon?

– Da vil jeg starte med å si at teologi for de ortodokse først og fremst er å be på den riktige måten. Det handler ikke om å ha doktorgrad i teologi, det er ikke et akademisk studium, men en måte å be på. Evagrius Pontikos (345 – 399) sier at "hvis du er teolog, ber du i sannhet, og hvis du ber i sannhet, er du teolog". Det er noe der.

fortsetter neste side ►

– Hva er bønn?

– Det finnes mange slags bønn. Bønn via ord, høylytt eller innad. Og bønn uten ord, kontemplativ bønn, hvor vi åpner hjertet for Guds levende nærvær, lytter og er lydlige for dette nærværet og avstemmer oss etter det. Dette nærværet er selvinnslysende, da kommer det guddommelige lys. Og det guddommelige lys er kjærlighet. Vi elsker fordi Gud elsker oss, som Johannes skriver. Og skal vi elske Gud på den måten at vi gjengjelder den guddommelige kjærligheten vi mottar, må vi først være i stand til å motta den. Kunsten blir da å bli oppmerksom på våre egne blokkeringer og be om hjelp til å gi slipp på dem. Så den opprinnelige mottakeligheten kan gjenopprettes.

Glemmeboken.

– Og det er ikke lett?

– Nei, det er ikke lett for noen. For oss vestlige, som har tanketeologien i bakhodet, skal det til noen omveltninger. Etter at kristenheten ble delt i 1054 og vi ble enten ortodokse (i øst) eller katolikker (i vest) – og senere kom protestantismen, skjedde det i den vestlige kristenheten en bevegelse bort fra bønne som kontemplasjon, den gikk mer i diskursiv retning.

Protestantene gjorde riktignok opprør mot det, men de vendte ikke tilbake til den felleskristne tradisjonen, men ble akademikere. Dermed fikk vi bibelvitenskap. Og dermed gikk ”det levende nærværet” litt i glemmeboken.

– Den opprinnelige kristendommen, med andre ord?

– Glemte er et sterkt ord, det har vel med at når vi oppgraderer noe, nedgraderer vi noe annet. Og så glemmer vi. I vesten, nå. Føler mange at noe mangler, og så søker de andre veier – for eksempel til India, Kina, Japan, til buddhisme og hinduisme. Det var det jeg gjorde, jeg var medlem av Buddhistforbundet i 30 år. Nå skal det sies: Jeg forholdt meg alltid til de helt enkle tingene i buddhismen, sånn som oppmerksomhetstrening. Og det er jo ingen ting annet enn å være oppmerksom på at det nesten ikke er noen ting.

**«Hvis du er teolog,
ber du i sannhet,
og hvis du ber
i sannhet,
er du teolog» sier
Evagrius Pontikos**

Så opplevde jeg at dette med oppmerksomhetstrening kom i skudet blant vestlige psykologer, det var en hel bevegelse – på sekulært grunnlag, løsrevet fra det buddhistiske. Altså uten noen åndelig kontekst. Derfor blir det jo en tynn suppe. Det var da jeg oppdaget at i den kristne tradisjonen, særlig i den ortodokse, hesykhasiske (hesykhia: stillhet), var også oppmerksomhet et sentralt stikkord. Det, og et annet: nøkternhet.

Lytt til nærværet.

– Det fikk du ikke med deg som konfirmant i Den norske kirke... du lengtet, og fant det til slutt i den ortodokse kirke, som nå er ditt ”hjem”?

– Nei. Men det er nå slik. Skal man være oppmerksom på det levende

nærværet i hvert øyeblikk, så krever det at man verken tenker på fortid eller fremtid og heller ikke på andre steder – man så å si korsfester alle disse tingene og blir på den måten gjenfødt i det levende øyeblikk. Vi må sette oss ned. Jeg tolker den kristne korsfestelsen og oppstandelsen slik. Men det innebærer at man må la den pratsomme ”kommentator” – vårt sinn er jo alltid en pratsom kommentator – falle til ro i stillhet. Det er en øvelse. Det greske ordet for øvelse er jo ”askesis”, altså askese, som ikke betyr selvplaging, men at man øver seg til å lytte, lytte til dette levende nærvær. Påsken er hovedmønsteret: Man korsfester det ytre mennesket, det gamle mennesket, og følger Kristus i korsfestelsen hvor det gamle ego får lov til å gi slipp og det nye, indre mennesket blir gjenfødt på ny. I hvert øyeblikk. For hvert øyeblikk er jo nytt. Og hvis man lever i øyeblikket, så blir man ikke ”gammel”. Da lever man ikke i tiden, men i det evige liv. Øyeblikkets liv slår igjennom.

Sterk på praksis

– Så hvor kommer Filokalia inn?

– Ja, det er en fornyelsesbok, en bok som skal inspirere til fornyet glød og lys. Den første utgaven ble utgitt i Venezia i 1782, da var den i ett, stort bind. Etter hvert kom den i fem, og den siste utgaven, på rumensk, består av ti bind, kommentarer og det hele. *Filokalia* forholder seg til en tradisjon hvor troen og bønne formidles fra person til person, muntlig. Men så gikk det nedover med hesykhasmen. Det var da, 1700-tallet, at en ukrainsk munk, Paisij Velitshkovskij, kom til munkeklostrenes Athos nord i Hellas, hvor han begynte å sam-

le den åndelige veiledning i skrift. Han lette etter en åndelig veileder – han hadde følelsen av at det var noe han skulle lære, men fant det ikke i bøkene. Han søkte og søkte, og så endte han opp på Athos (1745). Han søkte, men fant ingen der heller. Til slutt var han nokså motløs. Ja, tenkte han, han måtte prøve å finne det som fantes av dokumentasjon rundt det de åndelige veilederne før i tiden hadde sagt. Der startet han arbeidet med *Filokalia*.

– *Hvorfor leser du Filokalia?*

– Jeg har alltid likt å lese *Filokalia*, den er så sterk på praksis. Det står lite om teologiske stridigheter der, de som vil leve i Guds nærvær, vikler seg ikke inn i alle mulige teologiske spissfindigheter. For oppgraderer man dette at Gud er kjærlighet og gir det forrang, vil man måtte tro at Gud gir av sin kjærlighet i hele dens fylde, uten forbehold, uten grenser. Og da vil man ikke tro at Gud forskjellsbehandler og velger ut noen til frelse og andre til fortapelse. Eller gir hver og en etter fortjeneste.

Gir ting forrang.

– *Det er jo sånn med åndelig litteratur av litt tyngde: Når du kommer til praksis, er det sannelig ikke så enkelt? Din mening er at det ikke er større krav enn at dette kan vi klare?*

– Jeg tror det du sier er en litt forkjært måte å se det på. For med en gang man om krav, blir det prestasjon. Og da er egoet på banen og trives veldig godt. I bønnen er det ikke noe som skal "oppnås", altså noe som ikke er der ennå, noe som i beste fall er der en gang i fremtiden. Bønnen er en annen veg.

Kristus sier: "Jeg er vegen", han sier ikke "jeg er vegen til det sanne liv". Hva ligger det i det? Jo, en måte å forstå det på – en av flere, sikkert – er at vi *er* der allerede, det gjeldder å åpne seg for det. Det er ikke så lett det heller. For det vanskelige er at vi ustanselig faller for fristelsen til å gi "andre" ting forrang. Men åpner vi oss litt for det, får vi litt styrke til å stå imot de fristelsene. Og åpner vi oss mer for det, får vi mer styrke. Det guddommelige nærvær har en iboende styrke, så sant vi klarer å slippe det til. Men så lenge vi har sånn suksess med våre hindringer mobiler, støy, facebook og alt annet – får vi ikke et øyeblikks ro.

Taus kunnskap.

– *Da spør jeg på mitt vestlige vis: Hvor lang tid setter vi av, hva råder Filokalia oss til?*

– Jeg kan snakke ut fra meg selv: Det at man setter av litt tid tidlig på morgenen eller sent på kvelden hver dag, kan være en måte å roe ned kommentatorhjernen på og bli lyttende. Mindre enn et kvarter bør det ikke være, det tar tid å roe ned. Dager er jo så forskjellige, noen dager det ikke skikk på. Men selv når det ikke er skikk på noe, er det viktig å fortsette. Det er med det som man kaller "taus kunnskap" i en læringsprosess – man lærer alltid mer enn det som sies i ord, det er noe som skjer i kommunikasjon mellom to mennesker. Og at det som er poenget ofte ikke blir sagt, men det formidles likevel. Slik er det også når man setter seg ned: Man har en liten tekst, drøvtygger på den noen få minutter, deretter går det over i bønn. Da påkaller man Guds nærvær, ber

om hjelp til å åpne seg for nærværet. Dette skjer kanskje med ord, etter hvert kan det bli ordløst.

– *Så et kvarter?*

– Hvis man har et kvarter, kan det lykkes å minne kroppen om det den skal minnes om. Men om kroppen blir påminnet og man synes at i dag har man en følelse av å være i nærheten av noe, faller det nokså naturlig å fortsette – kanskje en halvtime, kanskje en time, så er tiden gått. Og hvor ble den av? I det tidløse øyeblikk ble den ikke av. For det gamle mennesket lever på minner og forventninger, men når det stilner, er det tidløst. Dette er den åndelige kamp. At vi lytter til øyeblikkets nærvær.

Bra at den finnes.

– *Filokalia er et fornyelsesskrift. Slik har denne lærdommen virket og slik virker den. Dette nærmøtet med Filokalia på norsk, kan det fornye en kirke som mange mener er i ferd med å forvitte?*

– Man kan håpe på det. Så lenge Norge har olje, er det mulig det ikke går. Men når det er over og det er slutt på oljen, kan det hende at det er fint at en bok om *Filokalia* med sin kristne nøkternhet, finnes på norsk.

Sier Jon Wetlesen.

Både f. Placide Deseilles bok: "*Ortodoks Spiritualitet og Filokalia*", samt f. Johannes' utgave av *Filokalia* finnes tilgjengelig i bokskapet i kirken. Likeså utgir Hellige Trifon Skita i disse dager *biografien om Hl. Paisij Velitshkovskij*, han som startet arbeidet som ble til *Filokalia*. ■

DEN ORTODOKSE KIRKE GJENNOM TIDENE

av Tito Colliander

FØRSTE PERIODE

Fra grunnleggelsen av Kirken til keiser Konstantin den Stores regjering . År 34-313.

1. GRUNNLEGGELSEN AV KIRKEN

Da Herren Jesus Kristus hadde fullbyrdet sitt frelsesverk blant menneskene, grunnla Han den kristne "menighet" eller sin hellige Kirke på jorden. Til ledere i Kirken innsatte Han apostlene, som Han selv hadde utvalgt blant sine disipler. For dem viste Han seg også førti dager etter sin lidelse, og da talte Han med dem om Guds rike. Han åpnet deres forstand til å forstå Skriftene, og Han befalte dem å forbli i Jerusalem, hvor de skulle vente på Helligåndens nedstigning.

Helligånden eller Hjelperen og Trøsteren, Sannhetens Ånd, skulle Jesus selv sende til apostlene fra Faderen, og da skulle de få styrke til å vitne om Ham.. Ånden skulle lære dem alt de skulle gjøre og minne dem om alt det Herren hadde sagt til dem mens Han levde på jorden.

Apostlene fulgte Herrens befaling. De holdt enig sammen i en sal i øverste etasje i Jerusalem, og sammen med dem var også Jesu mor og noen andre kvinner, foruten Jesu brødre, som kaltes så fordi de var Hans nære slektninger.

En av disse dagene valgte de ved loddtrekning en ny apostel, Matias, som skulle fylle plassen blant

de tolv etter forræderen Judas som hadde forlatt dem.

Ti dager etter Jesu himmelfart, på Pinsedagen, var alle forsamlet som vanlig, da plutselig et drønn kom fra himmelen og fylte hele huset. Og det viste seg for dem tungt liksom av ild, som skilte seg og satte seg på enhver av dem. Og da ble alle fylt med Helligånden, og de begynte å tale med andre tungt, alt etter som Ånden gav dem å tale" (Ap gj 2:3-4).

Fra denne stund regnes Kirkens fødsel, og dermed begynner kirkehistorien. Den handler om den kristne Kirkes liv her på jorden.

2. DEN FØRSTE MENIGHETEN

Om Kirkens første år kan man lese i Apostlenes gjerninger, som er Det nye testaments femte bok, skrevet av evangelisten Lukas og egentlig en fortsettelse på hans evangelium.

Etter Ådens utgytelse (kap. 2) begynte apostlene modig å preke evangeliet, og utsattes straks for forfølgelse fra jødene (kap. 3 og 4). Likevel økte skaren av døpte fra dag til dag. Disse samlet seg daglig til brødsbrytelse, og hele flokken hadde ett hjerte og en sjel og de hadde alle ting felles. Det de eide, solgte de og la betalingen "for apostlenes føtter".

Da en mann ved navn Ananias og hans hustru Safira ville bera apostlene og dermed Helligånden, falt de døde om (kap. 5).

Menigheten økte så mye at apostlene ikke rakk å ta seg av alt som angikk gudstjenestene og den daglige utdelingen, derfor ble det valgt sju diakoner som ble viet med håndspåleggelse av apostlene (kap. 6).

En av disse diakonene het Stefanus, og han ble stenet av jødene og således den første kristne martyren (kap. 7). En alvorlig forfølgelse brøt ut i Jerusalem, og de kristne, utenom apostlene, ble spredt omkring på landsbygden. Med dem ble også troen spredt ut. På veien til Gaza døpte diakonen Fillipp en etiopisk hoffmann (kap. 8).

Noe senere døpte Peter hovedsmannen Kornelius som var hedning og ikke jøde. Ikke uten motstand ble det dermed akseptert at frelsen gjalt alle mennesker, og ikke bare jødene. I Antiokia ble den første hedningekristne menighet grunnlagt, og det var der disiplene først ble kalt "kristne" (kap. 10 og 11).

I forbindelse med hedningenes dåp oppstod det viktige spørsmål som ble løst ved Helligåndens hjelp av apostlene og de eldste til like med hele menigheten på apostelmøtet i Jerusalem år 50. Hedningene skulle ikke først måtte omskjæres ifølge Moseloven, men kunne døpes direkte (kap. 15).

Apostelen Paulus (som før het Saulus) fra Tarsus ble omvendt på en reise til Damaskus (kap. 9) og foretok deretter fire misjonsreiser til Lilleasia, Balkan, Hellas og Italia (kap. 13, 14, 16-28). ■

KIRKEBYGGET

Det går sakte men sikkert fremover med kirkebygget. Nå setter et firma i gang med taktekingen, og vinduer er i ferd med å komme på plass, apsis er under bygging og utvendige vegger blir malt, mens de innvendige er nesten ferdig sparklet.

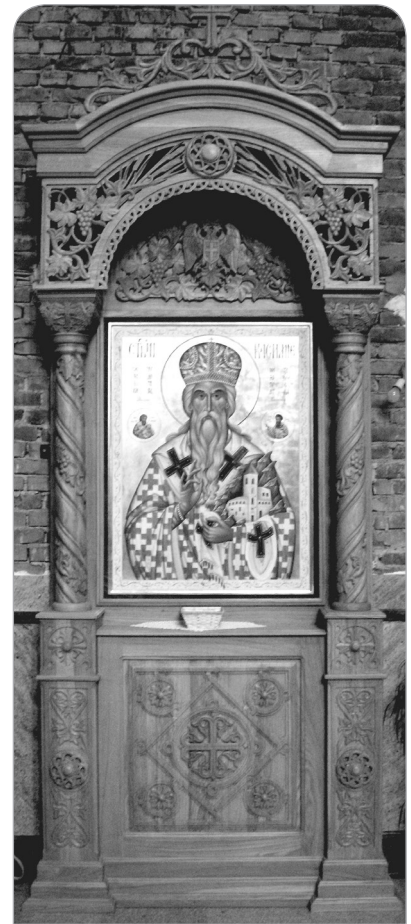
Vi utlyste i forrige nr av Menighetsbladet en liste på inventar som vi har bestilt fra Serbia.

Fremdeles trenger vi penger til ikonostasen (121 000 kr), likeså til de fire veggstativer/rammer (трон). Vi har fått god respons på alteret (kr 20.000 betalt av KPJ) og tilberedelsesbordet (жертвенник kr 15.200 betalt av Todorka og Eilert Struksnes), foruten ikonpulten

(аналой kr 2.400) og korset øverst på ikonostasen (kr 5000) begge deler betalt av Zorica Ranisavljevic. Mange takk til dere!

Det som vi kaller veggstativer/rammer (трон) for ikoner og som vi har fått ned prisen på til kr 15.000 stykke, var det kanskje vanskelig å forstå hva er. Så vi gjengir her et foto (til høyre) av en slik. Dette har vi bestilt fire stk. av og de koster altså 15.000 kr pr stk. Vi trenger gavegivere til det også.

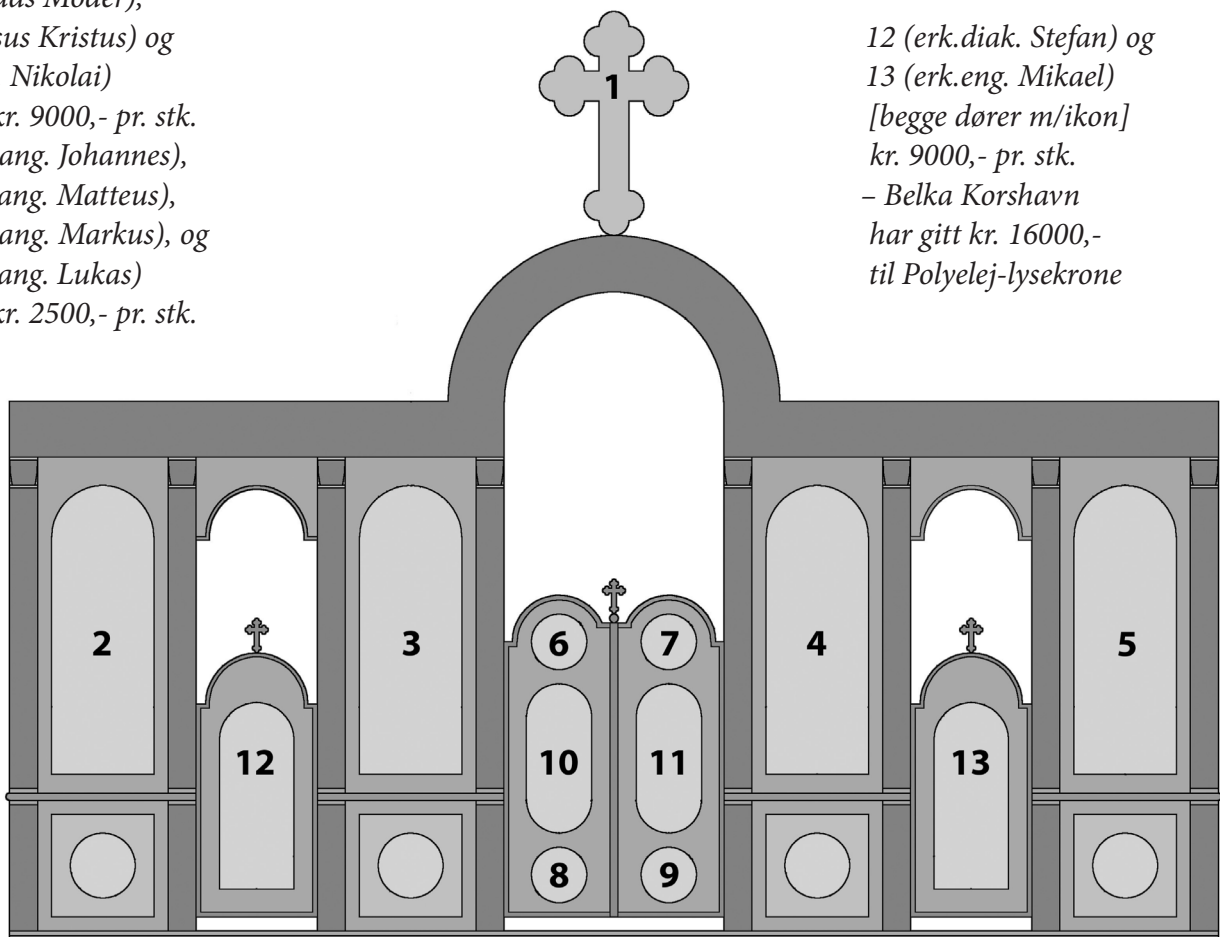
Videre har vi her en liste over ikoner til ikonostasen. Om noen vil betale en eller flere av dem, så vær vennlig å skrive tydelig på innbetalingen hva det er for. ■

1 (korsfestelsen) betalt
av Zorica Ranisavljevic
2 (hl. døperen Johannes),
3 (Guds Moder),
4 (Jesus Kristus) og
5 (hl. Nikolai)
alle kr. 9000,- pr. stk.
6 (evang. Johannes),
7 (evang. Matteus),
8 (evang. Markus), og
9 (evang. Lukas)
alle kr. 2500,- pr. stk.

10 (erk.eng. Gabriel) og
11 (Guds Moder)
[bebudelsen] kr. 4500,- pr. stk.

12 (erk.diak. Stefan) og
13 (erk.eng. Mikael)
[begge dører m/ikon]
kr. 9000,- pr. stk.
– Belka Korshavn
har gitt kr. 16000,-
til Polyelej-lysekrone

Serbia har mange vakre, utsmykkede kirker, gamle og nye.

PILEGRIMSTUR TIL HELLIGE STEDER I SERBIA OGSÅ I ÅR VIL VI ARRANGERE EN PILEGRIMSTUR TIL HELLIGE STEDER I SERBIA.

TUREN STARTER 6. SEPT. OG STREKKER SEG
TIL 13. SEPT. (men det er fullt mulig for dem
som ønsker det, å reise noe før og slutte seg til oss
i Beograd, eller være med på vår tur og bli lenger
der etter at vårt program er avsluttet).

*Vi starter i Beograd, videre reiser vi til Manasie,
Ravanice, Studenica, Zica, Ljubovie Srem,
Topola, Fruska Gora og ender opp i Beograd.*

(detaljert plan kommer senere)

Hver deltaker bestiller flyreisen selv med Norwegian.

Resten betales felles.

Foreløpig er flere ting, bla. endelig pris
avhengig av antall deltakere,
men vi kan beregne 7500 kr. pr. deltaker
+ reisebillet Oslo Beograd T/R.

Bindende påmelding skjer til f. Johannes innen 1. juli
på mobil: 472 71 396

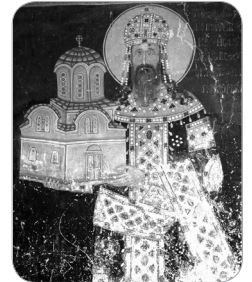
eller epost: fader.johannes@ortodoks.org

Denne gang blir reisen gjennomført
uansett antall påmeldte deltakere
og samtidig må kr. 1000,- innbetales
til konto: 0532 1267426.

Disse pengene blir refundert om turen blir avlyst,
men de blir ikke tilbakebetalt,
om man trekker seg fra turen.

Kongens Kirke i Studenica kloster gave fra ►

hellige Kong Milutin

MENIGHETENS LIV

Fra Danmark:
SYANAXARIET – ORTHODOXE
HELGENERS LEVNEDER, I-IV.

*FADER FOTIUS (Stjernfeldt) er
munk i Parakletens kloster i
nærheten av Athen. Han har i
mange år arbeidet på en dansk
utgave av Synaxariet, boken som
inneholder helgenbiografier og
annet materiale i tilknytning til
kirkekalenderen dag for dag året
rundt. En viktig bok i ortodoks
kirkeliv. Nå har dette verket en-
delig kommet ut av trykken i
form av fire store bind i delikat
utførelse. Den er på hele 2936
sider og koster 1300 kr (og kan

kjøpes i kirken). Dette er et
skattkammer til berikelse av en-
hver ortodoks kristen og en stor
gave til oss ortodokse i Skandi-
navia. Mange takk til f. Fotius for
dette arbeidet!

*9. MARS OVERFØRTE Danmarks
Radio liturgi fra Guds Moders
Beskyttelses menighets liturgi
Århus, som søndagens gudstje-
neste. Den varte en hel time og
hadde gode kommentarer. Det er
nermest en sensasjon! Denne lil-
le menigheten som begynte etter
initiativ fra hl. Nikolai menighet
i Oslo og som i mange år var
kirkeforening (filial) av Oslo
menigheten, har nå utviklet seg
så mye at den er moden for dette!

*I SAMME KATEGORI ligger også
beslutningen fra den ekstraor-
dinære generalforsamlingen 6.
april om å kjøpe et næringslokale
i sentrum av København midt
blant ambassader til bruk som
kirke og menighetslokale. Det er
et resultat av lengre tids søken et-
ter egnede lokaler etter at det de
kaller for "Beskyttelseskjelleren" i
f. Poul og Ingers hus hvor Guds
Moders Beskyttelsesmenighed
har holdt til i en rekke år har blitt
for lite. Menigheten er rett og slett
blitt for stor og måtte søke etter
større lokaler. Nå har de funnet
det og det er et håp at den kan ut-
vikle seg videre der. Vi gratulerer
og ønsker dem all lykke til og ber
om Guds velsignelse over dette!

GAVER INNKOMMET TIL KIRKEN

Givere til Hl. Nikolai menighet får skattefradrag for gaver til menighetens konto.
Ønsker du skattefradrag på dine gaver må navn, adresse og personnummer oppgis.
Man får skattefradrag på gaver fra 500 kr til 16 800 kr i løpet av et året.

GAVER INNKOMMET PÅ MENIGHETENS KONTO 0532 12 67426 / 2050 03 19357
SIDEN SIST: GAVER TIL KIRKEBYGG I OSLO

Vi fortsetter innsamlingen til å bygge om kirken slik som vist tidligere og slik vi har vedtatt på Medlemsmøtet. Vi har altså startet byggearbeidet slik som vedtatt på Medlemsmøtet, så vi ber om forsterket innsats og generøsitet for å kunne gjennomføre det.
Mange har fast utbetaling fra konto, og flere nye gavegivere oppfordres til å komme på "banen" slik at vi kan realisere vår plan. Mange takk til alle dere som har sendt gaver på menighetens konto!

PRIVATE GAVER TIL KIRKEBYGG:

Ljuba Riis 500, Zorica Stojanovic 500, Thomas Såheim 1500, Julia Chaffin 1400, Thor Stange 900, Liljana Hovstø 900, Astrid Johannessen 1500, Andrej Z Morch 1500, Todorka Struksnes 1500, Eilert Struksnes 1500, Ove Svele 3800, Zorica Ranisavljevic 1000 + 7400 (Inventar/ikon), Hylland Munkelyd 500, Todorka og Eilert Struksnes 15.200 (inventar), Ljubica Larsen 1000, Dag Markeng 3000, Inger-Johanne Enger 1500, Michael G-Selassie 1000, Jon Wetlesen 1100, Manjana Kvalheim 600, Harald Olsen 300, Mebrat Gebreab 100, Kjetil P Jikiun 1500 + 20 000 (inventar), Vasile Dutu 500, Aa.O Volden 400, Bjørn Bratbak 600, Liljana Avramovic 1000, Sarita Jankovska 200, Kira Holmsen 250, Maxime og Delphine Lesage 10 000, Peter Svele 500, Radinka Nikolovska 1000, Elena Hornset 300, Lonni Lepp 1800, Galina Semizhon 500, NN 100+300, Aleksandar Damcevski 200, Martinus Hauglid 1000, Zana Radevska 400, Kiflai Haile 200, Vera Piatrova 500, Olga Røise 600, Torstein Tollfsen 1000, Regina Kornev 1000, Samuel S Michael 200, Sinisa Sedlan 900, Ranko & Nada Despotovic 1000, Inger-Johanne Nilssen 3000, Belka Korshavn 16 000

Hjertelig takk for alle bidrag!

*THOMAS ARENTZEN, mangeårig medlem av hl. Nikolai menighet og vigslet leser har nå fullført sitt doktorgradsstudium ved Lunds universitet (Sverige) ved å forsvare sin avhandling: "Virginity Recast. Romanos and the Mother of God". Vi gratulerer ham på det hjerteligste!

*DE MYRRABÆRENDE Kvinners Forening har overført kr 10.000 til Nikolaifondet fra sine innsamlede midler. Det takker vi på det hjerteligste for.

*SVEIN SANDVOLD har bidratt på kirkebygget på Tveten med

klokkeopphevet som er murt på gavlen. Han har laget den noe kompliserte forskallingen og var selv oppe på taket for å mure den opp. Her skal vi henge opp en kirkeklokke som er laget i mellomkrigstiden i Sovjetunionen.

*DET ER LEDERSKIFTE i Det Skandinaviske Prostiet. F. Angel Velitchkov, forstander for Kristi Förklarings Kyrka i Stockholm overtar f.o.m. 1. mai som leder for prostiet etter f. Johannes som har vært prost i ca 10 år. Vi ønsker ham til lykke!

*ORDINASJON: ERKEBISKOP JOB reiser til New York og ordinerer Tor

Vegard Svane (medlem i kirkeforeningen i Bergen) til diakon 1. juni! Svane er midt i sitt teologiske studium på St. Vladimir's Seminary og vi støtter ham aktivt i dette som vi håper vil resultere i en ny prest i vår menighet. Vi ønsker ham lykke til og all velsignelse fra Gud.

*METROPOLITT PAVLOS, leder for det greske metropolittdømmet i Stockholm går av etter beslutning i Synoden i Konstantinopel. En ny metropolit med bakgrunn fra USA er utpekt og vi håper å kunne gi en presentasjon av ham i neste nr av Menighetsbladet. ■

returadresse:

HELLIGE NIKOLAI KIRKE
Tvetenveien 13, 0661 Oslo

B

PÅSKEHILSEN FRA ERKEBISKOP JOB AV TELMESSOS
EKSARK FOR DEN ØKUMENISKE PATRIARK

*Til geistligheten, klosterforlk og det troende lekfolk i Erkestiftet for ortodokse kirker
av russisk tradisjon i Vesteuropa.*

*La oss bøye oss for Kristi hellige
oppstandelse, for se, med Korset har
det kommet glede til hele verden....*

KJÆRE FEDRE, BRØDRE OG
SØSTRE I KRISTUS:
KRISTUS ER OPPSTANDEN!

Atter verdiger Herren oss å feire
Hans Påske, høytidenes høytid
og festenes fest, grunnlaget for vår
tro, slik apostelen Paulus riktig be-
merker: "er ikke Kristus oppstanden,
da er vår tro forgyeves" (1 Kor 15:1-
14). Og i sannhet fyller denne høy-
tiden oss med glede, stiller våre
bekymringer, letter våre lidelser og
fordriver våre sorger.

Men likevel er den gleden som
strømmer fra den tomme graven
uadskillelig fra Golgatas Kors. En tro-
ende kristen kan ikke gå inn i denne
åndelige gleden uten å godta å bære
sitt kors. Det kristne liv, det er i sann-
het et liv under korset, som begynner
med vår dåp, hvor vi personlig blir
delaktige i Kristi død og oppstandelse,
slik apostelen Paulus skriver: "Vi ble
alle døpt i Jesus Kristus til Hans død...
og vi ble begravet med Ham gjen-
nom dåpen til døden, for at liksom
Kristus stod opp (...) slik skal også vi
vandre i et fornyet liv" (Rom 6:3-4).
Og den hellige Kirillos av Jerusalem
minner oss om at "Kristus ble i sann-

het korsfestet, i sannhet begravet, og
i sannhet stod Han opp: og alt dette
har Han gitt oss ved nåden, slik at vi
kunne etterligne Hans lidelser og slik
i sannhet få del i Hans frelse" (Mys-
tagogika II,5). Om vi tar vår dåp på
alvor, vil vi forvandles i vårt innerste,
fordi dåpen i etterlignelse av Kristi
død og oppstandelse forener oss med
Ham, som er "Universalmennesket",
og derved fornyes den sanne menne-
skenaturen i oss.

Følgelig fremstår Kristus for oss som
den sanne modell, forbilde til etter-
lignelse. Vi kan ikke få del i Oppstan-
delsesgleden uten å erfare korsets
lidelser. Derfor, når Kristus kaller
oss til å følge Ham, oppfordrer Han
oss til å ta opp vårt kors (Mk 8:34).
Og like før sine Lidelser ber Han i
Getsemanehagen: "ikke min vilje,
men Din vilje skj" (Lk 22:42), slik
gir Han oss "eksempel på hvordan vi
skal forsake vår egenvilje og gir oss et
forbilde i å oppfylle Guds vilje", slik
den hellige Maximos Bekjenneren
sier. Derfor vil ikke kristendommen
bare bekrefte lidelsens vei, eller bare
rettferdiggjøre verdens elendighet,
men minner oss om at "ved Korset
kom det glede til hele verden".

Vi som lever i verden, den verden
som er så hjemsøkt av kriser, både
politiske, og økonomiske, og økol-

ogiske, moralske og åndelige, i den
verden som lider av fattigdom,
forsøpling av miljøet, av hat, av vold
og krig, kan vi ikke være likegyldige
til Oppstandelsens lys og glede så
lenge vi godtar å opp vårt kors. Å ta
opp sitt kors, det betyr å forsake seg
selv, sine ønsker, sine fantasier, sine
lidenskaper, sin ideologi og sin egen-
vilje. Det betyr å være lydhør over-
for Gud og Hans bud, Hans Kirke.
Det betyr å forkaste hovmodet, for-
fengeligheten og stoltheten, og heller
ta inn over seg ydmykheten, tål-
modigheten, langmodigheten og den
selvhengivende oppofrelsen overfor
alle -for uten det kan det ikke finnes
noe kristenliv.

På denne Oppstandelsens strålende
høytid gir jeg dere mitt påskeyss,
kjære fedre og brødre og søstre, og
ber til den oppstandne Here om sty-
rke, mot og tålmodighet for dere til å
bære vårt kristenlivs kors hver eneste
dag, slik at vi alle kan fylles med ån-
delig glede og bekrefte vårt fellesskap
med Kristi disipler idet vi sier:

KRISTUS ER SANNELIG
OPPSTANDEN!

+ Job, erkebiskop av Telmessos,
Eksark for Den Økumeniske Patriark
Paris, St. Alexandr Nevskij
katedralen 20. april 2014